

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:

Dr. Jovánovits József.

Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Lapszerkesztő:

Dr. Kiss Dezső.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza. Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A hódási fonó és kötélverő gyár.

Amikor tavall tavasszal hozzáfogtak a hódási fonó és kötélfonó gyár építéséhez s az esős tavasz, majd a nyári téglahiány miatt az építkezés időnkint szünetelt, azt hittük, soha sem lesznek készen az építkezéssel.

S ma, ha végigjárjuk a hatalmas gyártelepet, szinte hihetetlennek tartjuk, hogy ilyen rövid idő alatt megtudták építeni és felszerelni.

Ma már megkezdte a gyár üzemét valóban felemelő érzés a zugó-zakató gépek, szaporán forgó orsók között járva látni, mint produkál a magyar tőke, magyar munkás kezével, magyarországi nyersanyagból olyan iparterméket, mely a világkereskedelem piacán is sikerrel fog versenyre kelni a hasonló iparikkal.

Hódás községe nemcsak hatalmas gazdasági erőt nyert a gyárban, hanem egyuttal olyan telepet fogadott falai közé, mely joggal tarthat igényt a látványosság címére. A szakemberek állítása szerint nincs a szárazföldi Európában egy fonó és kötélverő gyár sem, mely hasonló tökéletességgel volna felszerelve. Amit a modern technika e szakban eddig produkált, azt mind bevezették a gyárba. Gépei elsőrendű angol gyártmányok. Magyar gyártmányú gépeket a vezetőség csak azért nem szerzett be, mert olyan nincsen. A hajtó erőt 800 lóerejű gép szolgáltatja, mely naponta 40 mm. szentet fogyaszt. Kétszáz—kétszázötven mukás dolgozik naponta s teljes üzem mellett képes a gyár tizezer métermázsá készárut előállítani.

Hogy mi mindent termel a gyár, el sem hinné az ember, ha nem látná; kötözinegeket, hajó- és bányaköteleket, transmissiókötelet, gazdasági kötélárukat, kenderhevedereket, tömlöket, kötelesek által szükségelt kender, géptisztító kócot és különösen szövő kenderfonalat s mindezt tökéletes gépei segítségével olyan minőségben, hogy annál jobb a hozzáértő szakemberek állítása szerint a piacon nem forog. És ez érthető is, hiszen Hódás községe és vidéke a hazai kendertermelés és kereskedés egyik főgőpontja. A gyár tehát kender és

készükségletét, közvetlen és megbízható forrásból elégítheti ki s különösen előnyös a helyzete ma, amikor a kender ára olyan alacsonyra szállt le, melynél olcsóbb már nagyon régen nem volt. Alighogy megkezdette üzemét, már is országos érdeklődés tárgya, roppant számmal érkeznek a tudakozódó és összeköttetést kereső levelek. Az államvasutakkal több évre szóló szerződése van a gyárnak, sőt, ami felette örvendetes jelenség, a hadi tengerészet is tett már próbarendelést.

A gyár elsősorban arra törekszik, hogy a honi fogyasztást kielégítse, de amellel a külföldi piacokra is számít.

Helyes üzleti érzékre vall s Magyarország gazdasági hivatása teljesítésének megkezdését jelenti a gyár azon törekvése, hogy a balkáni és keleti államok piacait elfoglalja. A honi fogyasztás terén, különösen a szövő kenderfonal gyártását kultiválja.

Ha volt vállalkozás, mely kedvező konjunkturák között jött létre, úgy az a hódási kendergyár; különösen előnyös reá nézve az ujonnan épülő hódás—gombosi szárnyvasút, mellyel megszerezte magának az olcsó víziutat.

A gyár kürtője messze, negyedik ötödik faluba is elhallatszó, hatalmas kürtöléssel hívja munkára munkásait s küldi őket végzett munka után pihenésre; s amikor belezug a hatalmas hangáradat a falu csendjébe, mindig úgy érzem, mintha ez a hatalmas hang a jövő, nagyiparos Magyarország ébresztője, riadója volna.

Ez a gyár is fényes bizonyossága annak, hogy Magyarországon is megvan az egészséges nagyipar kifejlődésének minden szükséges feltétele.

A politika azt tanítja, hogy a népek életében nem merülhet fel addig valamilyen eszméramlat, míg megvalósulásának feltételei fen nem forognak.

Az önálló gazdasági berendezkedés, a gazdasági függetlenségre való törekvés eszméjére is áll-e tétel. Mennél több ilyen gyáralapítás s annál szükségszerűbben következik be a gazdasági önállóság, függetlenség.

Dr. K. L.

Kulai ipartelepek.

— Saját tudósítónktól. —

Az ipar és kereskedelem ellenes állapotok nálunk állandóan észlelhetők, pedig elvitázhatatlan, hogy a növekvő nyomornak és a kivándorlás megszüntetésének az egyedüli, az egyetlen segítő eszköze, a hazai ipar fejlesztése.

A kormánynak, kereskedelmünknek s a társadalom minden rétegének feltétlenül számolnia kell ezzel; minden erejével csatlakoznia kell az iparfejlesztés, az iparpártolás komoly irányu mozgalmához.

A kormányzatunk, melynek eddigéle — sajnos — nem sikerült az önálló vámterületre irányuló közóhajtást megvalósítani, teljes erejével iparunk fejlesztésén és új iparágak meghonosításán fáradozik.

Nemcsak vezetőembereink, kereskedőink, de vagyonosabb polgáraink is belátják, hogy mily nagy horderejű hivatása van a hazai iparnak és az iparpártolásnak az ország megerősödésére és rég óhajtott függetlenítésére. Most már tőlünk függ, hogy az iparvállalatokat a legmesszebbmenő támogatásban részesítsük és produktumainak értékesítését elősegítsük. A célok, amelyekért küzdünk, e haza minden fiának érdekét egyaránt szolgálják. Egyesülnünk kell a magyar ipar támogatásában.

*

Fernbach Károly főispán, dr. Balogh Ernő és Fernbach Péter országgyűlési képviselők, Krump Vilmos a Bácsbodrog vármegyei Házipari Szövetség titkára, Sztrilich Zsigmond nagykereskedő, valamint Lánckor Antal vármegyei tb. főjegyző, dr. Kiss Dezső főispáni titkár és Tomesányi Aladár folyó hó 7-én a reggeli vonattal Kulára utaztak, hogy az ottani iparvállalatokat, különösen pedig a kulai honi fonó- és szövőgyárat megtekintsék. Cservenkán Geyer Péter nagybirtokos csatlakozott a kiránduló társasághoz. Lassu dőcögéssel érkezett be a vonat a kulai állomásra, ahol az iparvállalatok tulajdonosaival, a járás tisztviselőivel és a község képviselőtestületével Sztrilich Béla főszolgabíró üdvözölte Fernbach Károly főispánt és kíséretét.

Hosszu kocsisor vitte a vendégeket a gyárhoz. Az épület előtt félkörben az a 26 egyszerű polgár állott, akik egész vagyonukat bele merték fektetni egy biztató jövő reményében ebbe a vállalatba. Az alapítók egyike

15 perc alatt
száradó

Padló Email Lack

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbertnál

Zombor.

a gyár igazgatója Fejes meleg szavakkal köszönte meg az illusztris vendégeknek megjelenését. Különösen kiemelte, hogy a jövőre buzdításul fog szolgálni nekik az, hogy a gyár iránt vármegyénk vezető emberei érdeklődést tanúsítanak és kéri továbbra is pártfogásukat.

Fernbach főispán szép szavakkal méltatta az alapítók érdemeit, s a további munkára buzdította őket.

A munkavezető kalauzolása mellett ezután bemutatták a gyártelepet.

Az ég be volt borulva. Mikor a gyár kapuja feltárult, úgy éreztük magunkat, mintha ama szürke vészszel terhes fellegek mögül egy biztató jövő, tele édes reménységgel bontakozott volna ki. Egy kicsinyke épületet gondoltunk látni. S egy hatalmas ipartelep találtunk. Teljesen elkülönítetten áll a gépház, hatalmas kazánjaival. A volt zombori Korona-malom gépe is itt van a villanyfejlesztő géppel együtt.

A gyapju mosását, tisztítását, festését külön házba beállított gépekkel végzik, ahonnan a már feldolgozásra kész gyapju a szárítóba jut.

Innen kerül aztán a gyapju az ezerbogu gépezetek közé, míg végre bent a raktárban végszámra óriási halomba rakva mint teljesen eladásra alkalmas szövetet ismét megtaláljuk.

A hatalmas gépeket, amelyek a végnélkül fonalból szövik a posztót, gyermekleánykák ujjnyomással kormányozzák.

400.000 korona, 26 polgártársunk négy-százezer koronája fekszik ebben az iparvállalatban. Rengeteg anyag — a legelső minőségűek — raktáron hevernek.

Van már tehát gyárunk e vármegyében is, amely az általunk keresett cikket — a posztót, hamisítatlan tiszta gyapjuból posztót készít.

A főispán már kulai posztóból készült ruhájában tekintette meg a gyárat. Sztrilich főszolgabíró és dr. Balogh képviselő is ebből a gyárból visel ruhát. Többen ott a helyszínén a vasalógépben forgó szövetekből rendeltek. Nekünk már csak követni kell őket, mert az első nagy lépés megtételét.

Ezután Krämer és Hahn kalapgyárát tekintették meg.

A nyers anyag feldolgozását itt is a legelőkeltebb gépekkel végzik.

Majd Berkovits szalaggyárát nézték meg. Igaz örömet és lelkesedést keltett a gyártulajdonos azon kijelentése, hogy rendeléseit jobbára külföldről kapja. A kinstártól van nagyobb megrendelése a dohányjövődék részére a szivarkótó szalagok szállítására és ugyancsak ez a szalaggyár szállítja a szerb jövődék részére is a szivar kötésre szolgáló szerb nemzeti színű szalagokat.

Vajjon megérjük-e azt a csodát, hogy azok a magyar urak és hölgyek, akik most büszkék arra, hogy ruhát, butort, divatekkeit külföldről hozatnak, ezentul arra legyenek büszkék, hogy magyar munkás gyártmányait viselik és hogy terméikben honi készítmények dominálnak. Lehetetlennek látszó dolog ez? De mi hisszük, hogy a kellőleg felvilágosított közvélemény és a magyar hazafiság képes

lesz ezt a csodát megtenni, mert valóban itt az ideje, hogy nemzetünk felébredjen.

Politikai önállóságunk is veszélyben forog, ha a gazdasági és ipari hódoltság szegységteljes nyugtató igáját le nem tudjuk magunkról rázni és teljes erőnkkel küzdünk, hogy a haladás és jólét áldásaival felemelkedhessünk arra a magaslatra, amely pole a magyarok ezeréves hazáját méltán megilleti. Nekünk fokozottabb köteleseink is vannak a kulai posztógyárral szemben.

A gyárak tulajdonosai, a járások ez alkalommal beözönlött közönsége és Kula község lakossága tüntető melegséggel ünnepelte a főispánt, dr. Balogh Ernő és Fernbach Péter képviselőket. Majd társas-ebéd volt, amelyen az első pohárköszöntőt Fernbach főispánra Fejes gyárigazgató mondotta.

A kereskedelemügyi minisztert a következő távirattal üdvözlötték: „Nagyméltóságú Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek Budapesten. Azon alkalomból, hogy megyénk főispánja Fernbach Károly, dr. Balogh Ernő és Fernbach Péter képviselők társaságában vállalatunkat meglátogatta, mint hazánkban böles vezérével s mint minisztert alázattal üdvözlö a kulai gyapjúgyár, kulai seelymszalaggyár és a kulai kalapgyár.“

A zomboriakat Sztrilich Béla főszolgabíró látta vendégül.

Városi közgyűlés.

Zombor város törvényhatósági bizottsága április hó 10-én (pénteken) délután 3 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatának nevezetesebb pontjai ezek:

Polgármesteri jelentés.

A m. kir. belügyminiszter körrendelete a magyar numizmatikai társulat partolása iránt.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur intézvénye a Gyalokay Rozália-féle ösztöndíjalapítvány alapítólevelének módosítása tárgyában.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur intézvénye egy állami fa- és fémipari szakiskola létesítése tárgyában.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur intézvénye a polgári loavató-bizottság megalakítása tárgyában.

A városi közigazgatási bizottság félelvi jelentése.

Buday Gerő bizottsági tag indítványa fizetési előlegek tárgyában.

A városi tanács jelentése a terbe vett adóreform ügyében Budapesten megtartott országos értekezleten történt képviseltetés tárgyában.

A városi tanács előterjesztése Pappházy Döme arcképének megfestése iránt.

A városi tanács jelentése a városházában levő bolthelyiségek bérbeadása iránt megtartott árverésről.

A városi tanács jelentése a „Színház“-szálloda bérbeadása iránt megtartott árverésről.

A városi tanács jelentése a városház helyiségeinek átalakítása tárgyában.

A városi tanács jelentése a város szabályozási terveinek elkészítése tárgyában.

A városi tanács előterjesztése a fuvarozási vállalat fogatainak szaporítása tárgyában.

A kiküldött bizottság jelentése a létesítendő gyár- és ipartelepek részére kijelölendő telkek és adandó egyéb kedvezmények tárgyában.

Somogy vármegye közönségének átirata a koresmák, sörház és pálinka mérésnek vasár- és ünnepnapokon déli 12 óráig leendő zárvatartása tárgyában.

A magyar szőlőgazdák országos egyesületének átirata egyesületük támogatása iránt.

A magyarországi helyiérdekű vasutak kérelme a szállítási adó eltörlése iránt a pénzügyminiszterhez intézett feliratuk partolása tárgyában.

A Bácsbodrog vármegyei Tulipán háziipari szövetség kérelme az általa rendezendő kiállítás anyagi támogatása iránt.

A gör. kel. szerb hitközség kérvénye az iskola quota felemelése iránt.

Falcione Lőrinc és társai kérelme a Juhász-utca kikövezése iránt.

Vidákovits Ferenc és Aladits Lajos kérelme a fuvarozási vállalat átruházásának engedélyezése iránt.

Scheib Károly joghallgató kérvénye a Falcione-öszöndíjnak a szigorlati évre leendő meghosszabbítása iránt.

H I R E K.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter a bajai anyakönyvi kerületbe D. Reiser Antal városi II. aljegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyvvezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Államsegély. A m. kir. földművelésügyi miniszter Fernbach Károly főispán közbenjárására a monostorszei háziipari szövetkezetnek berendezési költségekre és fűzvevő beszerzésre 2000 korona államsegélyt és egy feldolgozó gépet engedélyezett.

Kitüntetett tanítónő. A közoktatásügyi kormány minden évben jutalomban részesíti azokat az idegennyelvű tanítókat és tanítónőket, akik a magyar nyelv oktatásában kiváló eredményeket érnek el. Legutóbb a pacséri gör. kel. szerb iskola tanítónőjét, Dimitrievics Dusánka részesült ilyen jutalomban. Faragó János bácsmezei tanfelügyelő nyújtotta át a fiatal szerb tanítónőnek a megérdemelt kitüntetést.

Szabad Lyceumi előadás. Mult vasárnap Tones Gusztáv szabadkai főgimnáziumi tanár előadását Shakespere drámai művészetéről a Szabad Lyceum elnöke Rácz Soma olvasta fel. A mintegy harmadfélszáz főből álló hallgatóság mindvégig feszült figyelemmel hallgatta a tudós tanárnak nagy gondtal kidolgozott fejtegetéseit. A széles látókörrel és nagy olvasottságról tanuskodó előadást, mely bepillantást engedett a hatalmas britt költő lelkébe, a közönség lelkes éljenzéssel és tapssal honorálta.

Diszebéd. Az ágostai ev. egyház Prokópy Imre felsőkereskedelmi iskolai tanárt a mult napokban egyházfelügyelőjévé választotta meg. Ez alkalomból tiszteletére folyó hó 5-én az Elefánt szállóban diszebéd volt, amelyen az ág. ev. és ref. egyház presbiteriumai majdnem teljes számban résztvettek, azonkívül az új felügyelőnek személyes barátai és tisztelői is számosan.

Állásától fölfüggesztett plébános. A gör. kel. szerb egyházi konzisztórium Szeptánov Emil titeli gör. kel. szerb plébánost állásától fölfüggesztette, mert mult hó 22-én az istentisztelet tartását megtagadta.

Az érsek adománya. Bácsujlaki küldöttség járt a mult héten Kaloecán az érseknél. A küldöttséget Kindl Ferenc plébános és Dupca jegyző vezette. A küldöttség segélyt kért az érsektől az új iskola felépítéséhez. Az érsek méltányolta a község kérelmét, mely nagy önfeláldozással egészen újra építi iskoláit és a költségek fedezéséhez tízezer korona hozzájárulást ígért.

Kemény vágott tűzifa

métermázsánként **száraz állapotban**; ugyszintén hasábfá öl számra házhoz szállítva **legjutányosabb árban** kapható az Első Zombori Favágó Vállalat és Tűzifa Kereskedés **Flórián-utcai fatelepén.** 79-5-2

A gyermeknapok jövedelme Zomborban.

Az Országos Gyermekvédő Liga javára e hó 2. és 3. napjain Zomborban is rendeztek gyűjtést. Az említett napokon befolyt jövedelmükből a következő zombori kereskedők és iparosok adakoztak a humánus célra: Bikár P. Milutin, Schlieszer Testvérek, Pánits Koszta, Mayer István, Weidinger S. és Zs. 5—5 kor., Hölländer József, Okrutzky Miksáné 4—4 kor., Goldfahn Sándor és fia, Bárány Lipót és fia 3—3 kor., Gubicza György, Gergurov Dániel és fia, Stein Jakab, Schön Adolf, Vukicsevits S. és társa, Spitzer Sándor, Freund Samu és társa, Kollár József, Hermanecz Ottó, Gromilovits András, Grujits Vladimir, Szabó Nándor Péter, Engel Mór 2—2 kor., Frey Imre, Ambrozovits E., Dömötör Aurél, Fehér István, Keszler Dezső, Bondy Arnold, Matusek Béla, Scherer M., Stebler Antal, Spitzer Vilmos, Bozsánszky János, ifj. Heindlhofer Róbert, Tarczay István, Hay Ignác, Teltsch Gáspár, Mme Pauline, Reffle Évi, Polzovits testvérek, Gergurov Szredoje, Knip János, Palanacszy Lyubomir, Kovacsics Radivoj, Nikolits István, Metz József 1—1 kor., Bosnyák Ernő 1 kor. 50 fill., Schlözinger Simon, Ekkert János 60—60 fill., N. N., Szigeti István, N. N. 40—40 fill., és Vörös Mária 20 fillér, összesen 93 korona 10 fillér. Az eladott jótékonyági bélyegekből 29 kor. 20 fillér folyt be, a Kossuth Lajos utcában felállított urnában pedig 32 kor. 46 fillér gyűlt össze. A két gyermeknap összes jövedelme tehát 154 korona 76 fillér. Ez az igen szerény eredmény buzdításul szolgálhat arra, hogy a rendezőség a jövőben több ötletességgel igyekezzék kiaknázni a közönség adakozó kedvét.

Érettségi — görögből. Alig két esztendeje, hogy eltörölték a görög nyelvből való érettségi vizsgálatot. A közoktatásügyi miniszter most rendeletet intézett a szegedi tankerületi főigazgatóhoz, amelyben megengedte, hogy azok, akik kívánnak, tehetnek görög nyelvből érettségit. Erre azért van szükség, mert sok külföldi egyetemen megkövetelik a görög nyelvi érettségit.

Eljegyzés. Pavlovits Fedor zombori járási szolgabíró, dr. Pavlovits Simon vármegyei főorvos, kir. tanácsos fia, f. hó 6-án Fehértemplomban jegyet váltott Sztefanovits János bankigazgató leányával, Milával.

Good Templárok hangversenye. Az alkoholizmus veszedelme ellen hadakozó „Good Templar Rend“ zombori páholya f. hó 10-én rendezi hangversenyét és műkedvelő előadását a városi színházban, a következő műsorral: 1. Latinovits Sz.: Prólóg. Előadja a szerző. 2. Kiss J.: Nápolyi emlék. Szavalja Rácz Mika. 3. Seiler M.: Vinéta. Éneklé a zombori Kaszinó-Egyesületi Dalárda. 4. Engländer R.: Az áldozat. Magánjelenet. Előadja a szerző. 5. Baits I.: „Ej ko ti küpi.“ Éneklé a Szerb Polgári Dalárda vegyeskara. 6. Sággy E.: Férjet keresek. Előadja Józich Irénke. 7. Szántó K.: Szombat este. Éneklé a zombori Iparos Dalárda. 8. Michel és Labiche: Az idegesek. Bohózat I felvonásban. Személyek: Szikra Pál Bruck Leó. Csendes Meer Jenő. Cicelke, Csendes leánya Engländer Rezső. Tar, Csendes barátja Szende Géza. János, inas Csendesnél Gombos Imre. Janesi, inas Szikránál Hajdu Aladár. Történik Csendes nyaralójában Budapesten. Idő jelen. — Az előadás iránt élénk érdeklődés nyilvánul társadalmunk minden rétegében, remélhetőleg nem csupán a kínálkozó szórakozás okán, hanem az egyesület humánus céljának támogatása végett is. A jegyek gyors fogyásából bizvást lehet következtetni a teljes anyagi sikerre, melyre különben a derék egyesület már eddigi működésével is becsülettel rászolgált.

A tüdővész pusztítása. A Tuberkulózis című havi közlöny áprilisi száma az egész ország területén a múlt év utolsó hónapjában tüdővészben elhalt egyének számát közli. E pusztító kórság áldozatának száma Bácsbodrog megye területén 148, Zombor városában 11, Szabadkán 29, Baján 7 és Ujvidéken 7.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter az ó- ujsziváci Függetlenségi Kör alapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátta.

Pataj Sándor a feministák nagygyűlésén.

Pataj Sándor a feministák egyesületének Budapesten folyó hó 5-én a Vigadó nagytermében tartott nagygyűlésén szabad előadást tartott, melyen fényes érvekkel szállt szóra a nők választói joga érdekében. Szerinte a választói jognak a nőkre való kiterjesztése főleg azért volna kívánatos, mert a magyar nők kulturális fensőbbsege a nemzetiségi nők felett nyilvánvaló és így már ez is biztosítaná a magyarságnak mindenkor vezérlő szerepét az ország ügyei intézésében. Dr. Pataj Sándor előadását, amely új szempontból világította meg a feministák törekvéseit, a hallgatóság nagy érdeklődéssel kísérte és zajos tetszésnyilvánításban részesítette.

A zombori export-malom üzembeszűntetése. Az export-malom igazgatósága kijelenti, hogy a malom üzembeszűntetése felől elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. A malom, mely egynéhány év óta — úgy mint más fővárosi nagy malom is, — a nyári hónapokban az üzemet pihenteti és nagyobb javításokat eszközöl, az idén 3—4 héttel előbb szűntette be az üzemet. De a hivatalnokok egy részének elbocsájtásáról szó sincs, sőt a munkások egy része is megmaradt, kik a tervbe vett reperációknál segídeni fognak.

PártvacSORA. A zombori függetlenségi párt vasárnap tartotta meg a halpaprikásos pártvacsoráját, mely a szokásosnál látogatottabb volt, mert felszártnál valamivel többen voltak a tagok, családjaikkal együtt is jöttek. A mulatság vidor lefolyását az is növelte, hogy Tantner Ottó, az Iparos Dalárda elnöke, kivette a cigányprimás kezéből a hegedűt és vonóval szép magyar dalokat esalt ki a száraz fából; azután vette a Függetlenségi körben elhelyezett Rákóczi-szobor gyűjtő perselyét s azt tányérra téve körül járt. Megindult az adakozás. A vacsorán három felkőszöntő hangzott el. Dr. Novák Elemér mondta az elsőt a hölgyekre, dr. Fratricsevits Aszt Vince Mérő Ignácot, a függetlenségi párt elnökét köszöntötte fel, Vértesi Károly pedig mint a vígalmi-bizottság elnöke, a Rákóczi-szoborra adakozókat éltette. Vajha Bácska-szerte követnék a jó példát és a társas-ebédeken, vacsorákon emlékezésbe vennék a megye székhelyén felállítandó Rákóczi-szoborra való adakozást. Az ilyen alkalmakkor a jelenlévők egy kis csekélységgel róhatják le a kegyeletes, hazafiságos tartozást.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, Komáromy Ferencné úrnő Komáromy Gyula p. ü. titkár édesanyja, rövid szenvedés után 76 éves korában elhunyt.

Hajóforgalmi mizeriák a baja — báttaszéki hid miatt. Hajózási körökből jelentik, hogy a Baja és Báttaszék között a Dunán épülő vasuti hid elhelyezése nem mondható szerencsésnek. A hid közvetlenül a Dunának egyik kanyarulatá alatt van elhelyezve, minélfogva a több uszályt vontató gőzös kapitánya s az uszályok kormányosai nagyon nehezen tudják úgy irányítani az uszályokat, hogy a Duna árja egyikét-másikat a hid egyik köpillérjéhez ne sodorja. Így a pillérek felállítása óta már néhányszor megtörtént, hogy egy-egy uszály nekivágódott a pillérnek és vagy tetemesen megrongálódott, vagy tönkrement. A vontatmányok nélkül közlekedő gőzökre nézve — kellő gondosság mellett — nappal ugyan nem forog fönn ez a veszély, de hogy éjjel a sötétben őket is baj érheti, azt bizonyítja a következő eset: Múlt vasárnap a Dunagőzhajózási Társaság „Rudolf“ nevű személyszállító gőzöse, mely délben indult el Budapestről, este sötétben érkezett Bajára. Az egyik pillér nem volt kivilágítva s így a hajóról nem volt látható. E miatt a hajó orrával majdnem nekiment a pillérnek; de így is a hajó jobb oldala oly erővel surolta a köpillért, hogy ez ennek következtében akkora szikrákat hányt, hogy messziről úgy látszott, mintha a hajó égne. A hajó ugyan csak kissé sérült meg, de beláthatatlan szerencsétlenség történhetett volna, ha a hajó egyenesen az orrával ment volna neki a hid pillérjének.

A gyermeknap. Paripáson e hó 5-én, vasárnap délután — mint tudósítónk jelenti — Scultéty Kálmán községi aljegyző a kaszinó nagytermében érdekes felolvasást tartott a gyermekvédelem jelentőségéről és felvilágosította a nagyszámban megjelent hallgatóságot a Gyermekvédő Liga emberbaráti törekvéseiről. A felolvasás után gyűjtést rendezett, mely alkalommal a jelenvolt közönség adakozásából 44 korona folyt be. — Gádor községben április 2-án tartották meg a gyermeknapot. Dél előtt 9 órakor a hallgatóság az elemi népiskola egyik tantermében gyülekezett, ahol Rockenstein Nándor plébános rövid bevezető beszéde után Gyenes Antal községi orvos ismertette a liga céljait és működését. Előadása után a plébános adakozásra szólította föl a jelenlévőket, melynek eredménye 120 korona 12 fillér. Ebből 26 korona 68 fillér az iskolás gyermekek adakozása.

A baja — báttaszéki vasút. Nagyon serényen folyik a baja — báttaszéki vonal és a Duna-híd építésének munkálata. Most már nagy a remény, hogy 1909-ben megnyitható lesz ez az országos érdekű vonal. A baja — báttaszéki vonal és a Duna-híd építésének 1908. évi programja szerint a földhasználatra előirányzott hét millió koronából a következő munkálatok fognak végrehajthatni: az al- és fölépítményi munkák legnagyobb része, az összes ártéri hidak és átvezetők falazási munkái teljesen és a vaszerkezetek szerelésének megkezdése, végre a magas építményi munkák nagyobb része.

Csöd. A zombori törvénytörvényes Stein Jakab överbácsi kereskedő és neje született Bröder Lina ellen a csődöt elrendelte. Tömeggondnokul dr. Bugarszky Szilárd zombori ügyvéd neveztetett ki.

Vesztett kutyák garázdálkodása. Mint veprődi tudósítónk írja, ott több vestett kutya kóborol a faluban. Már néhány embert megharaptak és ezeket rögtön felszállították Budapestre a Pasteur intézetbe. A hatóság megtette a szükséges intézkedéseket.

Változások a vasuti menetrendben. A máv. menetrendjében május 1-ével több változás lesz. A gyors utazást kedvelő közönségre nézve egyik újítás, mely szerint a gyorsvonatok menettartamát minden vonalon meghosszabbítják, különösen eleinte kellemtelen lesz. A forgalom zavartalan lebonyolítása tette ez újítást szükségessé. A Horvátországgal és Boszniával való összeköttetés javítását előzza azon újítás, hogy a Szeged-Rökus—Szabadka—Zombor—Dálja—Bród között egy új, közvetlen vonatösszeköttetést létesítenek.

Testvérgyilkosság. Mélykúton vasárnap rémes gyilkosság történt. Raffai György és Raffai István testvérek lakásukon összeszólkalkoztak és a testvérek vitájának az lett a vége, hogy az idősebbik, György, a vita hevében kést ragadott és azt markolatig döfte István öccse mellébe. A hosszú penge átjárta a legény szívet és azonnali halálát okozta. A szabadkai törvénytörvényes a testvérgyilkosság áldozatának hulláját felboncoltatta. Raffai Györgyöt letartóztatták és a szabadkai ügyészség börtönébe szállították.

Goldfahn Sándor és fia cég — fővárosi mintára — egyes cikkeket erőszorosított eladását leszállított áron eszközli, ajánljuk hirdetését a n. é. közönség figyelmébe.

NYILTÉR*)**Nyilatkozat.**

Ezennel kijelentjük, hogy a „Bácska“ 26. számában „A bieszkázó alkoholizmus“ cím alatt megjelent cikkben foglaltak a valóságnak nem felelnek meg.

Zombor, 1908. évi április hó 4-én.

Grün Gyula,

a „Korzó“-kávéház tulajdonosa.

Pintinger János.

81—1

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Bármiféle **veszélyes expedícióra** ajánlkozik művelt fiatal ember. Címe megtudható e lap kiadóhivatalában.

73-5-3

Hirdetések felvételnek
 a legolcsóbb árak mellett
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN
 Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetőség Kolozsvárt.
 8818/III. szám.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak üzemében levő marosludas—besztercei helyi érdekű vasut Nagycég—Budatelke állomásán építendő és kezelendő kisebb pályavendéglőre ezennel pályázatot nyitunk.

Ezen földszintes vendéglő épület valamint a hozzátartozó gazdasági melléképületek elhelyezésére igényelt terület díjmentesen lesz átengedve, azonban az építést és a helyiségek bebutorozását, ajánlattevő saját költségén tartozik eszközölni.

A vendéglő épületnek állania kell: a vendéglős 2 szobás lakásából, 2 étkező helyiségből, 1 konyhából, 1 éléskamrából és 2 egy-egy személyre berendezendő vendégszobából.

Az épület és tartozékai nemkülönben az étkező helyiségek butorzata az építés befejezése után ingyen és tehermentesen a magyar királyi államvasutak tulajdonába megy át.

Ajánlattevő a befektetett építési tőke arányában megállapítandó időtartamra díjmentes használati jogot nyer.

Felhívjuk ennél fogva mindazokat, kik jelzett vendéglőt felépíteni, illetve üzletileg kezelni szándékoznak, hogy a szabályszerűen felbélyegzett ajánlatukat, — melyhez az épület terve és költségcsatolása is csatolandó — legkésőbb **1908. évi május hó 20 déli 12 óráig külön lepecsételt és „Ajánlat a Nagycég—Budatelke állomásán építendő pályavendéglőre,”** megjegyzéssel ellátott borítékban a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) címezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. évi május hó 19-ig bányapénz fejében 800 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti, vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerint számítatnak. Készpénzben letett összeg után kamat nem igényelhető.

Az ajánlatban a letétel megtörténte hivatkozás teendő, de a letételről nyert elismervényt mellékelni nem kell.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tettek s végre olyanok, melyekre az előirt bányapénz letéte nem lett, figyelembe vehetők nem lesznek.

A részletes feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában (II. emelet 33. ajtó) tudhatók meg.

Kelt Kolozsvár, 1908. évi április hó 4-én.

86-3-1

Az igazgatóság.

(Utányomást nem díjazunk.)

Magy. kir. államvasutak üzletvezetősége Debreczenben.
 10953. szám.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a debreczen—füzesabonyi és óhatpölgári h. é. v. debreczen—füzesabonyi vonalán Egyek és Tiszafüred állomás között fekvő „Tóhát“ m. r. helyen a személyszállítást f. évi március hó 1-étől kezdődőleg beszüntettük.

Ezen naptól kezdve tehát nevezett m. r. helyen utasok sem fel, sem le nem szállhatnak.

Debreczen, 1908. év márczius hóban.

84-1

Az üzletvezetőség.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

73256/908.

Pályázati hirdetmény.

(Villamos izzólámpák szállítása.)

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1909. évben szükséges izzólámpák szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az egykoronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve, legkésőbb **1908. évi április hó 25-én déli 12 óráig** a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest VI. Andrásy-ut 73. sz. l. 43.) benyújtandók vagy postán oda beküldendők.

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bányapénz gyanánt az ajánlott anyag évi érdekének 5%-a legkésőbb 1908. évi április hó 24-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96. sz. általános anyagszállítási feltételek és az izzólámpák szállítására vonatkozó 84223/96. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módoszatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál díjtalanul megszerzethetők.

A szállítandó villamos izzólámpák mennyisége a felhívás mellékletét képező ajánlati úrlapon van felsorolva.

Ezen ajánlati felhívás, az ajánlatot tenni szándékozóknak, a fentnevezett anyag és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kivánságára postán megküldetik. Budapest, 1908. március havában.

82-3-1

Az igazgatóság.

Utányomás nem díjazatik.

KERESTETIK egy 15—18 éves, jobb házból való

magyar leány

2 gyermek mellé. — Utbaigazítást ad e lap kiadóhivatala: Erzsébet-körút 13. sz.

68-4-4

302/kig. 1908. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága részéről ezennel közhírré tételik, hogy a község határában 4064 kat. holdat kitevő területen a vadászati jogot 1908. évi augusztus hó 1-től 1914. évi július hó 31-ig terjedő 6 (hat) egymásután következő évekre **1908. évi április hó 30-án d. u. 2 órakor** Dunagárdony község jegyzői irodájában megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adja.

Árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők. Dunagárdony, 1908. április hó 4-én.

KNEZEVICH JÓZSEF,

85-1

jegyző.

590/1908. sz.

Pályázati hirdetmény.

Veprőd községnél egy lemondás folytán megüresedett gyalogrendőr állásra pályázatot nyitunk.

Javadalmazás: Évi készpénzfizetés 600 korona hávi utólagos részletben és egyenruházat.

A felszerelést a község adja.

Folyamodványok **1908. április hó 25-ig** alulírt községi előljáróságnál nyújtandók be.

Veprőd, 1908. évi április hó 3-án.

83-2-1

Előljáróság.**Összes cikkeink occasió áron!**

Ma és a következő napokban, bezárólag április hó 12-ig eladásra kerül

3000 darab férfiing
 mélyen leszállított áron!

Egyben tudomására hozzuk, a n. é. közönségnek, miszerint

= férfi kalapokat =

is, nagy választékban, rendkívül olcsó áron raktáron tartunk.

GOLDFAHN SÁNDOR ÉS FIA

Zombor, Kossuth Lajos-utca a különlegességi tőzsde mellett.

81-10-2

Angol nyakkendők, pécsi keztyűk!

Villamos csillárok, diszműárak.

Csipkék, szalagok, kötőpanutok.